

Posolstvo Svätého Otca Františka
na 35. svetový deň mládeže
„Mládenec, hovorím ti, vstaň!“ (Lk 7, 14)

Drahí mladí.

V októbri 2018 sa Cirkev – prostredníctvom biskupskej synody na tému *Mladí, viera a rozlišovanie povolania* – vydala na cestu uvažovania o vašej situácii v dnešnom svete, o hľadaní zmyslu života a životnej cesty, o vašom vzťahu s Bohom. V januári 2019 som sa stretol s tisícami vašich rovesníkov z celého sveta, ktorí sa zišli v Paname na Svetových dňoch mládeže. Udalosti tohto typu – ako sú synoda a SDM – sú prejavom podstatného rozmeru Cirkvi, ktorým je „spoločné putovanie“.

Zakaždým, keď pri tomto putovaní narazíme na dôležitý míľnik, je to pre nás od Boha i od života výzva na nový začiatok. Vy mladí ste v tom odborníkmi! Radi cestujete, konfrontujete sa s novými miestami a dovedy nevidenými tvármi. Radi prežívate nové skúsenosti. Preto som zvolil za cieľ vášho ďalšieho medzikontinentálneho putovania v roku 2022 mesto Lisabon, hlavné mesto Portugalska. V 15. a 16. storočí stadiaľ odchádzali mnohí mladí ľudia – medzi nimi aj misionári – do neznámych krajín, aby sa o svoju skúsenosť s Ježišom podelili s inými kmeňmi a národmi. Témou SDM v Lisabone bude: *Mária sa vydala na cestu a ponáhľala sa* (porov. Lk 1, 39). V dvoch rokoch, ktoré stretnutiu predchádzajú, sa chcem spolu s vami zamýšľať nad inými dvoma biblickými textami: v roku 2020 – „Mládenec, hovorím ti, vstaň!“ (Lk 7, 14) a v roku 2021 – *Vstaň, lebo ťa ustanovím za svedka toho, čo si videl* (porov. Sk 26, 16).

Ako vidíte, všetky tri témy spája slovo *vstaň*. Výraz „vstať“ zahŕňa aj význam „zodvihnúť sa“, „zobudiť sa“, „povstať k životu“. Toto sloveso sa periodicky opakuje v exhortácii *Christus vivit* (*Kristus žije*), ktorú som vám venoval po synode v roku 2018 a ktorú vám Cirkev spolu so záverečným dokumentom zo synody ponúka ako maják, ktorý má osvetľovať cesty vášho života. Z celého srdca dúfam, že putovanie, ktoré vás povedie do Lisabonu, bude spojené s veľkým úsilím celej Cirkvi implementovať tieto dva dokumenty, ktoré majú byť orientáciou pre animátorov pastorácie mládeže.

Prejdime teraz k tohoročnej téme: „Mládenec, hovorím ti, vstaň!“ (Lk 7, 14). Tento verš z evanjelia som citoval aj v *Christus vivit*: „Ak si stratil vnútornú silu, sny, nadšenie, nádej a veľkodušnosť, pred tebou sa objavuje Ježiš, ako sa objavil pred mŕtvym synom vdovy, a celou svojou mocou vzkrieseného Pána ťa povzbudzuje: „Mládenec, hovorím ti, vstaň!““ (ChV 20).

V tomto úryvku sa hovorí o tom, ako Ježiš pri vstupe do mesta Naim v Galilei stretáva pohrebný sprievod s mŕtvym mladíkom, jediným synom matky, ktorá bola vdova. Ježišovi sa tejto

ženy veľmi uľútilo, preto spravil zázrak a vzkriesil jej syna. No zázraku predchádzali isté Ježišove vnútorné postoje a gestá: „Keď ju Pán uvidel, bolo mu jej ľúto a povedal jej: ‚Neplač!‘ Potom pristúpil a dotkol sa már. Nosiči zastali...“ (Lk 7, 13 – 14). Pristavme sa tu a skúsme sa zamyslieť nad Pánovými gestami a slovami.

Vidieť bolesť a smrť

Ježiš sa zahľadí na spomínaný pohrebný sprievod, a to pozorne, nie len tak, nezúčastnene. Uprostred zástupu si všimne ženu, ktorá nesmierne trpí. Jeho pohľad je základom pre stretnutie, je zdrojom nového života. Netreba veľa slov.

A aký je môj pohľad? Hľadím pozorne alebo len zbežne, akoby som prehliadal tisíce fotografií v mojom mobile či na sociálnej sieti? Koľkokrát sa nám dnes prihodí, že sme očitými svedkami mnohých udalostí bez toho, aby sme ich bezprostredne prežili! Často je našou prvou reakciou odfoťiť danú scénu mobilom, bez toho, aby sme sa unúvali pozrieť do očí ľuďom, ktorým sa to deje.

Okolo nás, no často aj v nás, sa stretávame so skutočnosťou smrti: fyzickej, duchovnej, citovej, sociálnej. Naozaj to vedome reflektujeme alebo len jednoducho akceptujeme, že sa to deje? Existuje niečo, čo by sme mohli urobiť, aby sme navrátili život?

Mám na mysli mnohé negatívne situácie, ktoré prežívajú vaši rovesníci. Niektorí dnes ohrozujú svoj život napríklad zahrávaním si s extrémnymi zážitkami. Iní sú zasa „mŕtvi“ pretože pociťujú beznádej. Počul som jednu dievčinu vraviť: „U svojich priateľiek si všimam, že stratili túžbu zapojiť sa do niečoho, nemajú odvahu dvihnúť sa“. Žiaľ, aj medzi mladými sa šíri depresia, ktorá v niektorých prípadoch vedie dokonca k pokušeniu vziať si život. Koľko je situácií, v ktorých vládne apatia, v ktorých sa utápame v priepasti úzkostí a výčitiek! Koľkí mladí plačú bez toho, aby niekto počul výkrik ich duše! Vôkol nich sú často roztržité, ľahostajné pohľady ľudí, ktorí si chcú užiť svoju *happy hour*, a preto si držia odstup.

Existujú takí, čo živia na povrchu, považujú sa za živých, ale vnútri sú mŕtvi (porov. Zjv 3, 1). Môžu mať dvadsať rokov a pritom viesť život, ktorý ide dolu vodou a nezodpovedá ich vlastnej dôstojnosti. Všetko sa zužuje len na „prežívanie“ a na snahu o kúsok potešenia: trochu zábavy, kúsok pozornosti a citovej náklonnosti od druhých... Rozšírený je aj digitálny narcizmus, ktorý ovplyvňuje tak mladých, ako aj dospelých. Mnohí tak žijú! Niektorí z nich možno vdychovali vôkol seba materializmus ľudí, ktorí myslia iba na zarabanie peňazí a zariadovanie sa, akoby to boli jediné ciele života. Z dlhodobého hľadiska sa nevyhnutne objaví otupenie, apatia, čoraz znepokojujúcejšia nechuť k životu.

Negatívne stavy môžu byť vyvolané aj osobnými zlyhaniami, keď niečo, na čom nám záleží, už nejde dopredu a nedosahujeme výsledky, v aké sme dúfali. Môže sa tak stať v súvislosti so školou, športovými alebo umeleckými ambíciami... Koniec jedného „sna“ môže spôsobiť, že sa cítime mŕtvi. Neúspechy však patria k životu každého človeka a niekedy sa môžu ukázať dokonca ako prejav milosti! Často sa niečo, o čom si myslíme, že nám prinesie šťastie, ukáže len ilúziou, modlou. Takéto modly od nás všetko požadujú a robia z nás otrokov, ale nič nám za to nedajú. A napokon sa rozbijú a ostane po nich len prach a dym. V tomto zmysle, ak búrajú naše modly, sú neúspechy dobrom, aj keď nám spôsobia utrpenie.

Mohli by sme pokračovať a menovať ďalšie situácie fyzickej a morálnej smrti, v ktorých sa môžu mladí ľudia ocitnúť, ako sú napr. závislosti, kriminalita, bieda, vážna choroba... No nechám na vás, aby ste si sami uvedomili, čo vo vás, alebo v niekom blízko vás, spôsobilo v súčasnosti či minulosti „smrť“. Zároveň si spomeňte na mládenca z evanjelia, ktorý bol skutočne mŕtvy a vrátil sa do života, pretože sa na neho *pozrel* Nieкто, kto chcel, aby žil. Toto sa môže stať aj dnes a aj hociktorý iný deň.

Mať súcit

Sväté písmo často hovorí o vnútornom postoji tých, ktorých sa bolesť druhých dotkla až „do najhlbšieho vnútra“. Ježišovo pohnutie mu dovoľuje mať účasť na živote toho druhého. Berie na seba jeho núdzu. Bolesť tejto matky sa stáva jeho bolesťou. Smrť jej syna sa stáva jeho smrťou.

Pri mnohých príležitostiach vy mladí ukazujete, že viete *spolu-cítiť*. Stačí vidieť, koľkí z vás sa veľkodušne obetujú, keď si to okolnosti vyžadujú. Niet takého nešťastia, zemetrasenia, záplav, kde by neboli zástupy mladých dobrovoľníkov, ochotných pomáhať. Aj veľká mobilizácia mladých ľudí, ktorí chcú brániť stvorenie, svedčí o vašej schopnosti zachytiť plač zeme.

Drahí mladí, nenechajte si vziať túto citlivosť! Nech vždy počujete stony tých, čo trpia; nechajte sa pohnúť plačúcimi a zomierajúcimi v dnešnom svete. „Isté skutočnosti života možno vidieť len očami umytými slzami“ (*Christus vivit*, 76). Ak dokážete plakať s plačúcimi, ste skutočne šťastní. Mnohým vašim rovesníkom chýbajú príležitosti, mnohí znášajú násilie a prenasledovanie. Kiež sa ich rany stanú aj vašimi ranami a budete nositeľmi nádeje v tomto svete. Budete môcť povedať bratovi či sestre: „Vstaň, nie si sám“. A dáte mu okúsiť, že Boh Otec nás miluje a že Ježiš je jeho rukou, napriahnutou, aby nás pozdvihla.

Priblížiť sa a „dotknúť sa“

Ježiš sa pristavil pri pohrebnom sprievode. Priblížil sa, stal sa blížnym. Blížnosť nás vedie ďalej a stáva sa odvážnym gestom, aby ten druhý žil. Ide o prorocké gesto. To Ježišov dotyk, dotyk

Živého, odovzdáva život. Dotyk, ktorý do mŕtveho tela mládenca vleje Ducha Svätého a znovu rozbehne jeho životné funkcie.

Tento dotyk preniká do smutnej a beznádejnej skutočnosti. Je to dotyk Boha, ktorý sprostredkuje aj pravá ľudská láska a ktorý otvára nepredstaviteľné priestory pre slobodu, dôstojnosť, nádej a nový život v plnosti. Účinnosť tohto Ježišovho gesta je nevypočítateľná a pripomína nám, že aj jednoduchý, no konkrétny znak blízkosti môže prebudiť sily vzkriesenia.

Áno, aj vy mladí sa môžete priblížiť k realite bolesti a smrti, s ktorou sa stretnete, môžete sa jej dotknúť a prebudiť život ako Ježiš. Vďaka Duchu Svätému je to možné, ak ste prv vy sami boli dotknutí jeho láskou a ak vaše srdce zmäklo po zakúsení jeho dobroty voči vám. Ak teda cítite vo svojom vnútri vášnivú Božiu lásku ku každému živému stvoreniu – osobitne voči všetkým hladným, smädným, chorým, nahým, väzneným – vtedy sa k nim môžete priblížiť ako on, dotknúť sa ich ako on a odovzdať jeho život tým vašim priateľom, ktorí sú vnútri mŕtvi, trpia alebo stratili vieru a nádej.

„Mládenec, hovorím ti, vstaň!“

Evanjelium nespomína meno mládenca, ktorého Ježiš vzkriesil v Naime. To je pre čitateľa výzva, aby sa s ním stotožnil. Ježiš hovorí o tebe, o mne, o každom z nás, a hovorí: „Vstaň!“. Dobre vieme, že aj my kresťania padáme a zakaždým znovu musíme vstávať. Iba ten, čo nekráča, nepadne, ale ten zasa nejde ani vpred. Preto potrebujeme prijať pomoc, ktorú nám Kristus ponúka a uskutočniť akt viery v Boha. Prvým krokom je akceptovať, že treba znovu vstať. Nový život, ktorý nám on daruje, bude dobrý a hodný žitia, pretože bude nesený niekým, kto nás bude sprevádzať aj v budúcnosti, bez toho, aby nás opustil, kto nám bude pomáhať, aby sme svoj život prežili dôstojne a plodne.

Ide skutočne o nové stvorenie, nový zrod, nie o nejakú psychologickú zmenu. Vo chvíľach ťažkostí budú mnohí z vás pravdepodobne cítiť, že si opakujú „magické“ slová, ktoré sú dnes v móde a ktoré by mali všetko vyriešiť: „Musíš veriť v seba samého“; „musíš nájsť zdroj v sebe“; „musíš si uvedomovať svoju pozitívnu silu“... Ale všetko to sú iba slová a pre toho, kto je vnútri skutočne mŕtvy, nefungujú. Kristovo slovo má inú, nekonečne mocnejšiu silu. Je to Božie a stvoriteľské slovo, ktoré jediné môže znovu priniesť život tam, kde už vyhasol.

Nový život „vzkriesených“

Mládenec, ako uvádza evanjelium, „začal hovoriť“ (Lk 7, 15). Prvá reakcia človeka, ktorého sa dotkol Kristus a vrátil ho do života, je rozprávať a bez strachu a komplexov prejaviť, čo má

na srdci, svoju osobnosť, svoje túžby, svoje potreby, svoje sny. Možno to prv nikdy neurobil, lebo bol presvedčený, že by ho nikto nepochopil!

Hovoriť značí tiež nadviazať vzťah s druhými. Keď sme „mŕtvi“, uzavierame sa do seba, prerušujeme vzťahy, alebo sa stávame povrchnými, falošnými, pokrytcami. Keď nám Ježiš znovu dáva život, „vracia“ nás druhým (porov. v. 15).

Dnes síce často existuje „spojenie“, avšak nie komunikácia. Nerozumné používanie elektronických zariadení môže spôsobiť, že budeme stále „prilepení“ k obrazovke. Vychádzajúc z Ježišovho slova: „Vstaň!“ by som chcel spolu s vami mladými týmto posolstvom vyzvať aj na kultúrne obrátenie. Nech vďaka nám v kultúre, ktorá chce, aby mladí boli izolovaní a ponorení do virtuálnych svetov, obieha toto Ježišovo slovo: „Vstaň!“. Je to výzva otvoriť sa realite, ktorá vysoko prevyšuje tú virtuálnu. Neznamená to, že chceme znehodnocovať technológie, ale chceme ich používať ako prostriedok, a nie ako cieľ. „Vstaň“ značí aj „snívaj“, „riskuj“, „usiluj sa zmeniť svet“, znovu zapáľ svoje túžby, medituj o nebi, o hviezdach, o svete vo svojom vnútri. „Vstaň a staň sa tým, kým si!“. Vďaka tomuto posolstvu mnohé vyhasnuté tváre mladých ľudí okolo nás ožijú a stanú sa krajšími, než akákoľvek virtuálna realita.

Pretože ak ty daruješ život, niekto ho prijme. Mladá dievčina povedala: „Vstaň z pohovky, ak vidíš niečo pekné a rozhodni sa to robiť aj ty“. To, čo je pekné, vyvoláva záľubenie. A ak sa mladý človek do niečoho – alebo lepšie do niekoho – zaľúbi, napokon vstane a ide robiť veľké veci; z toho, kto bol mŕtvy, sa môže stať Kristov svedok, ktorý mu venuje svoj život.

Drahí mladí, aké sú vaše záľuby a vaše sny? Umožnite im prejavit' sa a prostredníctvom nich ponúknite svetu, Cirkvi a druhým mladým niečo pekné v duchovnej, umeleckej či sociálnej oblasti. Znovu vám aj v mojom rodnom jazyku opakujem: *hagan lio!* Nechajte sa počuť! Od iného mladého človeka som počul vyjadrenie: „Ak by bol Ježiš jedným z tých, čo sa starajú len o svoje veci, syn vdovy by nebol vzkriesený“.

Vzkriesenie mládenca navrátilo jeho matke. V tejto matke môžeme vidieť Máriu, našu Matku, ktorej zverujeme všetkých mladých sveta. V nej môžeme spoznať aj Cirkev, ktorá chce s láskou prijať každého mladého človeka, nikoho nevynímajúc. Prosme teda Máriu za Cirkev, aby bola vždy matkou svojich detí, ktoré sú mŕtve, aby plakala a prosila za ich znovuzrodenie. Pretože s každým zomierajúcim dieťaťom zomiera aj Cirkev a s každým vzkrieseným aj ona povstáva k životu.

Žehnám vaše putovanie. A prosím vás, nezabudnite sa za mňa modliť.

V Ríme pri sv. Jánovi v Lateráne 11. februára 2020, na spomienku Panny Márie Lurdskej.

FRANTIŠEK